

طرح درس / ۴

چیزهای زیادی برای دوست داشتن!

- تاریخ انتشار: ۵ آذر ۱۴۰۲
- پایه: پیش دبستان و اول
- موضوع: خواندن و نوشتن
- منبع اصلی: Education.com
- مترجم: نسیم جمشیدی
- منبع فارسی: مرکز توسعه سوادآموزی ایران

این طرح درس برای آشنایی دانش‌آموزان با عبارت دیداری (sight) «دوست دارم» است که در گفت‌وگوهای روزمره کاربرد بسیاری دارد. از این طرح درس می‌توانید به عنوان یک درس مستقل یا پشتیبان درس «من دوست دارم املاي» «دوست دارم» را بیاموزم استفاده کنید.

اهداف یادگیری

- ✓ دانش‌آموزان قادر خواهند بود عبارت «دوست دارم» را بخوانند و بنویسند.
- ✓ دانش‌آموزان قادر خواهند بود هنگام صحبت کردن و استفاده از قالب‌های جمله نویسی، کلمات دیداری با الگوهای املاي پیچیده‌تر را شناسایی کرده و از آن‌ها استفاده کنند.

مواد مورد نیاز و آماده سازی

- ✓ کاربرگ «چیزهایی که دوست دارم» (به تعداد دانش‌آموزان کلاس)
- ✓ واژه‌نامه برای پشتیبانی از فارسی‌آموزان (به تعداد فارسی‌آموزان)
- ✓ کارت‌های واژگان برای پشتیبانی از فارسی‌آموزان (به تعداد فارسی‌آموزان)
- ✓ نوارهای جمله از پیش نوشته شده با جمله «من را درباره‌ی خودم دوست دارم!»
- ✓ کارت‌های کوچک خالی
- ✓ نسخه‌ای از کتاب «من خودم را دوست دارم» نوشته تریس مورونی، ترجمه عذرا جوزدانی (انتشارات پنجره) یا کتاب باکیفیت دیگری با موضوع دوست داشتن خودمان.
- ✓ مجموعه‌ای از اشیا یا تصاویری که فعالیت‌های لذت بخش (بازی، توپ، حیوانات، کتاب و...) را به تصویر می‌کشند.

- ✓ نسخه معلم از قالب «تدریس دانش پس زمینه‌ای»
- ✓ نسخه معلم از مرجع «نگارش اهداف زبانی از زاویه دید دانش آموز»

اصطلاحات کلیدی

سطح ۱

- ✓ دوست داشتن: خوشایند بودن چیزی یا لذت بردن از آن

سطح ۳

- ✓ جمله: مجموعه‌ای از کلمات که پیام کاملی را منتقل می‌کنند.
- ✓ کلمه دیداری: کلمه‌ی پرستفاده‌ای که باید به خاطر سپرده شود.

پیوست‌ها

- ✓ کاربرگ «چیزهایی که دوست دارم»
- ✓ واژه‌نامه برای پشتیبانی از فارسی‌آموزان
- ✓ کارت‌های واژگان برای پشتیبانی از فارسی‌آموزان
- ✓ قالب «تدریس دانش پس زمینه‌ای»
- ✓ مرجع «نگارش اهداف زبانی از زاویه دید دانش آموز»

مقدمه (۲ دقیقه)

- مجموعه‌ی اشیایی را که جمع‌آوری کرده‌اید، در کلاس نمایش دهید.

- از دانش‌آموزان بخواهید که اشیای مختلف را شناسایی کنند و دربارهٔ اشتراکات یا شباهت‌های آن‌ها بیان‌دهند.
- توضیح دهید که همهٔ این‌ها چیزهایی هستند که شما از آن‌ها لذت می‌برید (من از خواندن کتاب، بازی کردن و ... لذت می‌برم).
- به کلاس اعلام کنید که امروز خواندن و نوشتن کلمه‌ای جدید را یاد خواهند گرفت و به چیزهایی که دوست دارند، فکر می‌کنند.

پرورش زبان تحصیلی^۱ (۱۸ دقیقه)

کلمه (۳ دقیقه)

- عبارت «دوست دارم» را روی تخته بنویسید.
- از کلاس بخواهید که هریک از حروف این عبارت را بعد از اینکه با صدای بلند گفتید، تکرار کنند.
- به کلاس بگویید که این عبارت «دوست دارم» است و یک عبارت خاص است. به آن عبارت دیداری می‌گویند.
- تعریفی مناسب برای دانش‌آموزان از کلمهٔ دیداری به کلاس ارائه دهید.

جمله (۱۰ دقیقه)

- کتاب «من خودم را دوست دارم» از تریس مورونی (یا کتاب باکیفیت دیگری با موضوع مشابه) را بلندخوانی کنید.
- هنگام خواندن، دانش‌آموزان را تشویق کنید تا عبارت «دوست دارم» را در هر صفحه همراه شما بلند بخوانند.

^۱ منظور زبانی غیر از زبان مادری دانش‌آموزان است که به میانجی آن زبان درس می‌خوانند. م.

- هنگام خواندن مکث کرده و با صدای بلند فکر کنید؛ یعنی اشاره کنید که شخصیت اصلی چه چیزی را دربارهٔ خودش دوست دارد.
 - واژگان مهم داستان را هنگام خواندن روی تخته بنویسید تا دانش‌آموزان به آن‌ها مراجعه کنند.
- گفت‌وگو (۵ دقیقه)**
- از هر دانش‌آموز بخواهید چشمان خود را ببندد و به چیزی دربارهٔ خودش فکر کند که دوست دارد.
 - دانش‌آموزان را به گروه‌های دونفره تقسیم کنید و از آن‌ها بخواهید جمله «من را درباره‌ی خودم دوست دارم» را با هم گروهی خود تکمیل کنند.
 - به هر دانش‌آموز یک کارت کوچک خالی بدهید و از آن‌ها بخواهید تا نوشتن عبارت «دوست دارم» را روی آن تمرین کنند.

سازگاری‌های بیشتر برای فارسی‌آموزان

- مبتدی: دانش‌آموزان می‌توانند نوشتن کلمهٔ دیداری را روی شن یا با رنگ تمرین کنند.
- پیشرفته: دانش‌آموزان را به استفاده از عبارت دیداری «دوست دارم» در جمله‌های بیشتری تشویق کنید.

ارزشیابی تکوینی زبان تحصیلی (۱۰ دقیقه)

- یک نوار جمله از پیش نوشته شده را به هر دانش‌آموز بدهید و از آن‌ها بخواهید جمله را کامل کنند. دانش‌آموزان را تشویق کنید تا از نقاشی‌ها و کلمات برای تصویرگری کار خود استفاده کنند.

- کار دانش‌آموزان را جمع‌آوری کرده تا ارزیابی کنید که آیا آن‌ها می‌توانند عبارت «دوست دارم» را به درستی در یک جمله به کار ببرند یا نه.

مرور و جمع‌بندی (۵ دقیقه)

- کارهای دانش‌آموزان را به نمایش بگذارید. از آنان بخواهید در نمایشگاه قدم بزنند، نوشته‌های هم‌کلاسی‌های خود را بخوانند تا دربارهٔ علاقه‌مندی‌هایشان بفهمند.
- یادگیری دانش‌آموزان را با برجسته‌سازی چیزهایی که هر دانش‌آموز را منحصر به فرد می‌کند، گرامی بدارید.

دوست دارم...

نام و نام خانوادگی: تاریخ:

جاهای خالی را پر کنید تا فهرست علاقه‌مندی‌های خود را بسازید.

من دوست دارم

من بازی کردن با را دوست دارم.

من دوست دارم در مدرسه

من هوای را دوست دارم.

من رنگ را دوست دارم.

من رفتن به را دوست دارم.

من خودم را دوست دارم.

بیشتر از همه، من را دوست دارم.

دوست دارم...

نام و نام خانوادگی: تاریخ:

جاهای خالی را پر کنید تا فهرست علاقه‌مندی‌های خود را بسازید.

من دوست دارم

من بازی کردن با را دوست دارم.

من دوست دارم در مدرسه

من هوای را دوست دارم.

من رنگ را دوست دارم.

من رفتن به را دوست دارم.

من خودم را دوست دارم.

بیشتر از همه، من را دوست دارم.

واژه‌نامه برای پشتیبانی از فارسی‌آموزان

عبارت	تعریف	تصویر
دوست دارم	خوشایند بودن چیزی یا لذت بردن از چیزی	
جمله	مجموعه‌ای از کلمات که پیام کاملی را منتقل می‌کنند.	
کلمه‌ی دیداری	کلمه‌ی پُر استفاده‌ای که باید به خاطر سپرده شود.	

کارت‌های واژگان برای پشتیبانی از فارسی‌آموزان

جمله

مجموعه‌ای از کلمات که
پیام کاملی را منتقل می‌کنند.

دوست دارم

خوشایند بودن چیزی یا
لذت بردن از چیزی

کلمه‌ی دیداری

کلمه‌ی پُر استفاده‌ای که باید
به خاطر سپرده شود.

قالب «تدریس دانش پس زمینه‌ای»

	موضوع درس: موضوعی را از محتوای اصلی درس انتخاب کنید که به فارسی‌آموزان در درک محتوای اصلی کمک کند. دانش‌آموزان فارسی‌زبان شما از پیش درباره این موضوع اطلاعات دارند.
	کل زمان درس: (۲۰ تا ۳۰ دقیقه)
	هدف زبانی از زاویه دید دانش‌آموز: مثال: من می‌توانم واژگان جدید را با استفاده از تصاویر و قالب‌های جمله‌نویسی یاد بگیرم.
	سطح مهارت دانش‌آموزان در زبان فارسی: هنگام انتخاب داربست برای درس، سطح مهارت هر دانش‌آموز و توانمندی‌های تحصیلی آن‌ها را در نظر بگیرید.
☐ گروه‌بندی (دو نفره، گروه‌های کوچک، گروهی به رهبری معلم) ☐ بانک‌های واژگان، دیوار واژگان و واژه‌نامه‌های دوزبانه ☐ قالب‌های جمله‌نویسی، جملات ناتمام و قالب‌های بندنویسی ☐ محتویاتی به زبان مادری ☐ کاهش بار زبانی شناختی (تکرار، بازنویسی و الگوسازی) ☐ تمرین مهارت‌های جدید تحصیلی به کمک موضوعات آشنا	داربست‌های بالقوه: برخی از این محتویات پشتیبان و داربست‌های آموزشی را بر اساس توانمندی‌ها و نیازهای فردی هر فارسی‌آموز انتخاب کنید.

	فهرست منابع و محتوا: محتوایی را که در درس استفاده خواهید کرد، فهرست کنید.
	واژگان کلیدی (۵ تا ۸ کلمه): کلمات را با تعاریف فهم‌پذیر به زبان فارسی فهرست کنید. در صورت نیاز، تعاریف را به زبان مادری دانش‌آموز ارائه دهید.
	مقدمه: با بررسی مختصر درک مطلب، به دانش‌پیشینی فارسی‌آموزان درباره موضوع درس دسترسی پیدا کنید. فعالیت‌های بالقوه: ☐ کوتاه‌نویسی (Captions) برای تصاویر ☐ نظرسنجی ☐ بارش فکری ☐ مکالمه به کمک آغازگرهای جمله
	تخمین زمان برای مقدمه: (۳ تا ۵ دقیقه)
	آموزش صریح دانش پس‌زمینه‌ای: یک فعالیت یادگیری که تدریس زبان تحصیلی و دانش پس‌زمینه‌ای را در خود جای داده است، الگوسازی کنید.

	فعالیت های بالقوه: ☐ بحث هنگام صرف صبحانه یا ناهار ☐ متن و پرسش های تنظیم شده توسط معلم ☐ تصاویر یا ویدئوهای کوتاه ☐ آموزش مبتنی بر متن ☐ اتصال ها به زبان مادری ☐ تدریس پیشینی تعداد کمی از واژگان جدید ☐ نمایش اشیای دنیای واقعی ☐ تکمیل واژگان هم خانواده یا واژه نامه های دوزبانه ☐ ایجاد دیوار واژگان یا بانک واژگان
	تخمین زمان برای آموزش صریح: (۴ تا ۶ دقیقه)
	تمرین هدایت شده: فرصتی را برای دانش آموزان (به صورت دونفره یا در گروه های کوچک) فراهم کنید تا مهارت یا اطلاعات تدریس شده در طول آموزش صریح را تمرین کنند و در صورت نیاز، داریست های مناسب عرضه کنید.
	تخمین زمان برای تمرین هدایت شده: (۵ تا ۷ دقیقه)
	ارزشیابی تکوینی: از دانش آموزان بخواهید که از طریق یک تکلیف شفاهی یا کتبی، درک دانش پس زمینه ای جدید و مهارت های مرتبط را نشان دهند. بسته به

	سطح مهارت آن‌ها در زبان فارسی، داریست‌های مناسب عرضه کنید. فعالیت‌های بالقوه: ☐ بازآفرینی مفاهیم با ایفای نقش ☐ تکالیف دست‌ورزانه ☐ تصویرگری‌ها، مدل‌ها یا نمودارها ☐ تکمیل سازمان‌دهنده تصویری ☐ کوتاه‌نویسی (Captions) برای تصاویر ☐ واکنش به آنچه خوانده‌شده یا ارائه گزارشی درباره حوزه محتوایی ☐ بازگویی ☐ ایفای نقش ☐ ضبط صدا یا ویدئو ☐ مصاحبه شفاهی
	تخمین زمان برای ارزشیابی: (۵ تا ۷ دقیقه)
	مرور و جمع‌بندی: به هدف یادگیری دانش‌آموز مراجعه کنید و اطلاعات را به درس‌های آینده ارتباط دهید. بگذارید دانش‌آموزان افکار خود را درباره اینکه آیا به اهدافشان رسیده‌اند یا نه به اشتراک بگذارند و/یا پرسش‌های باقیمانده را بپرسند. برای بحث آن‌ها قالب‌های جمله‌نویسی یا جملات ناتمام ارائه کنید.
	تخمین زمان برای مرور و جمع‌بندی: (۳ تا ۵ دقیقه)

مرجع «نگارش اهداف زبانی از زاویه دید دانش آموز»

یک هدف زبانی از زاویه دید معلم:	یک هدف زبانی از زاویه دید دانش آموز:
← با «دانش آموزان قادر خواهند بود...» آغاز می شود. ← برای افزایش خودآگاهی دانش آموزان و ارتقای رشد زبانی آن ها طراحی شده است. ← شامل یک عملکرد زبانی، ساختار دستوری و پشتیبان یا داربست است. ← برای هدایت برنامه ریزی درسی و آموزش معلم در نظر گرفته شده است.	← با «من می توانم...» آغاز می شود. ← برای افزایش خودآگاهی دانش آموزان و ارتقای رشد زبانی آن ها طراحی شده است. ← شامل یک عملکرد زبانی، ساختار دستوری و پشتیبان یا داربست است. ← فهم آن برای دانش آموزان در تمام سطوح مهارتی در زبان فارسی آسان است.
مراحل تبدیل هدف از زاویه دید معلم به زاویه دید دانش آموز: ۱. «دانش آموزان قادر خواهند بود» را با «من می توانم» جایگزین کنید. ۲. کلمات چالش برانگیز را ساده کنید اما واژگان کلیدی ای را که در درس به آن ها اشاره می کنید را نگه دارید. دانش آموزان قادر خواهند بود با استفاده از سازمان دهنده های تصویری، یک شخصیت را با صفت هایی که دارد، توصیف کنند. پشتیبان/داربست ساختار دستوری عملکرد زبانی من می توانم با استفاده از سازمان دهنده های تصویری درباره یک شخصیت با صفت هایی که دارد، صحبت کنم. پشتیبان/داربست ساختار دستوری عملکرد زبانی	

پشتیبان ها/داربست ها	ساختارهای دستوری	عملکردهای زبانی
آغازگرهای جمله	اسم ها	قراردادن
الگوسازی معلم	قیدها	خلق کردن
گروه بندی راهبردی	افعال کمکی	توصیف کردن
پشتیبان های زبان مادری	واژگان آکادمیک	سؤال پرسیدن
	انواع فعل	بارش فکری
	عبارت ها	مقایسه کردن
	حروف ربط	تفاوت ها
	حروف اضافه	
	ضمایر	
	جملات پیچیده	
	صفت های مقایسه ای	